

ನುಗ್ಗೆ : ಲಾಭದಾಯಕ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆ

ನಾಗರಾಜಪ್ಪ ಅಡಿವಪ್ಪರ್ ಮತ್ತು ಬಿ. ಸಿ. ಹನುಮಂತ ಸ್ವಾಮಿ

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ನವಿಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ - ೫೭೭ ೨೦೪

☎: ೯೫೩೫೨೫೦೭೪೨

ಮಿಂಚಂಚೆ : kvkshimoga@yahoo.com

ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ತರಕಾರಿಯೆಂದರೆ ನುಗ್ಗೆ. ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಕಾಯಿಗಳು, ಸೊಪ್ಪು, ಹೂವು ಹಾಗೂ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ,

ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೂವುಗಳನ್ನು ಸ್ನಾಯುರೋಗ, ವಿದ್ರಧಿ ಮಾಂಸಪೇಸಿ ರೋಗಗಳ ಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಸಹ ನುಗ್ಗೆಗಿದೆ. ನುಗ್ಗೆಯು ಬೇರಿಗೆ ಮೂತ್ರಕೋಶದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ನುಗ್ಗೆಯು ಬೀಜದಿಂದ ತೆಗೆದ ತೈಲವನ್ನು ಔಷಧ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ನುಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆರ್ಯವೇದಿಕ ಗುಣಗಳಿವೆ.

ನುಗ್ಗೆಯು ವಾತಹರ, ಕಾಮೋತ್ತೇಜಕ ಹಾಗೂ ಪಾಚಕಸ್ತ್ರಾವಗಳನ್ನು

ವೃದ್ಧಿಸಿ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕರುಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ವೇದ ಗ್ರಂಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಬೆವರು ಬರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಫವನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ನುಗ್ಗೆ ಸೇವನೆಯು ಮಲಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸಹಜ

ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೊಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ 'ಎ' ಅನ್ನಾಂಗ (೧೧೦೦೦ ಐ.ಯು/೧೦೦ ಗ್ರಾಂ ತಾಜಾ ಸೊಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ) ಮತ್ತು 'ಸಿ' ಅನ್ನಾಂಗ (೧೨೦ ಮಿ.ಗ್ರಾಂ/೧೦೦ ಗ್ರಾಂ ತಾಜಾ ಸೊಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ) ಇದ್ದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನಿತರ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಾದ ಕಬ್ಬಿಣ, ರಂಜಕ, ತಾಮ್ರ ಮತ್ತು ಕೆಲ ಆಮ್ಲಗಳಾದ ಅಕ್ಸಾಲಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ನಿಕೋಟಿನಿಕ್ ಆಮ್ಲಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ನುಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆರ್ಯವೇದಿಕ ಗುಣಗಳಿವೆ. ನುಗ್ಗೆಯು ವಾತಹರ, ಕಾಮೋತ್ತೇಜಕ ಹಾಗೂ ಪಾಚಕಸ್ತ್ರಾವಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕರುಳಿಗೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವೇದ ಗ್ರಂಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಬೆವರು ಬರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಫವನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ನುಗ್ಗೆ ಸೇವನೆಯು ಮಲಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸಹಜ

ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣ : ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನುಗ್ಗೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಿಗುಟು ಮಣ್ಣು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡು ಮಣ್ಣು ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಅತಿ ಸೂಕ್ತ. ಮಣ್ಣಿನ ರಸಸಾರ ೬-೬.೫ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನುಗ್ಗೆಯು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿಷ್ಕಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆ. ಸಸ್ಯ ಹೂಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣ ತುಂತುರು ಮಳೆ, ಮತ್ತು ಬಲವಾಗಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಹೂವು ಉದುರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನುಗ್ಗೆ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಉಷ್ಣಾಂಶ ೨೫-೩೦° ಸೆ. ಆದರೆ ೪೦° ಸೆ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣಾಂಶ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯ : ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಪ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಒಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳೆ. ಇದನ್ನು ಜೂನ್ - ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದು. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ತಳಿಗಳು : ನುಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಳಿಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

೧. **ಜಾಫ್ನಾ :** ಗಿಡಗಳು ೫ ಮೀ. ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ತಳಿಯಾಗಿದೆ. ನುಗ್ಗೆಕಾಯಿಗಳು ೬೦-೯೦ ಸೆಂ.ಮೀ. ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಮೆತ್ತನೆಯ ತಿರುಳು ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

೨. **ಚವಕಚೇರಿ ಮುರುಂಗಾ :** ಈ ತಳಿಯು ಜಾಫ್ನಾ ತಳಿಯ ಹೋಲಿಕೆ ಪಡೆದಿದ್ದು ನುಗ್ಗೆಕಾಯಿಗಳು ೯೦-೧೨೦ ಸೆಂ.ಮೀ. ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೩. **ಜಿ.ಕೆ.ವಿ.ಕೆ - ೧ :** ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಈ ತಳಿ ಸುಮಾರು ೨೫೦-೩೦೦ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಾಯಿಯು ೩೫-೪೦ ಸೆಂ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿದ್ದು ೪೦ ಗ್ರಾಂ ತೂಕವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯು ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

೪. **ಜಿ.ಕೆ.ವಿ.ಕೆ - ೨ :** ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಗಿಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ಫಲಭರಿತವಾದ ತಳಿ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦-೪೦೦ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

೫. **ಜಿ.ಕೆ.ವಿ.ಕೆ -೩:** ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಗಿಡ್ಡ ಜಾತಿಯ ಫಲಭರಿತವಾದ ತಳಿಯಾಗಿದೆ. ನುಗ್ಗೆಕಾಯಿಗಳು ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಕಪ್ಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಈ ತಳಿಯು ಅಧಿಕ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೫೦-೩೦೦ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗಿಡದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು.

೬. **ಧನರಾಜ :** ಇದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಗಿಡ್ಡ ತಳಿ. ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಮಾವು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ, ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೈತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ ಕೇವಲ ೯-೧೦ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಕೊಡುವುದು. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಗಿಡ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೨೫೦-೩೦೦ರವರೆಗೆ ಕಾಯಿ ಕೊಡುವುದು. ಕಾಯಿಗಳು ೩೫-೪೦ ಸೆಂ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುತ್ತವೆ.

೭. **ಪಿ.ಕೆ.ಎಂ - ೧ :** ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಗಿಡ್ಡ ತಳಿಯು ಸುಮಾರು ೬೦-೭೫ ಸೆಂ.ಮೀ. ಉದ್ದನೆಯ ೨೦೦-೨೫೦ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಗಿಡ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೮. **ಪಿ.ಕೆ.ಎಂ - ೨ :** ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಎತ್ತರ (೪-೫ ಮೀ.) ತಳಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ ೧೨೫ ಸೆಂ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿರುವ (೨೫೦ ಗ್ರಾಂ) ೨೦೦-೨೫೦ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಕ್ರಮಗಳು : ವರ್ಷಾಂಶ, ಮರಳು ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಆ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ೧೫ ಸೆಂ.ಮೀ. x ೪ ಸೆಂ.ಮೀ ಅಳತೆಯ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಪ್ರತಿ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೀಜಗಳಂತೆ ೨ ಸೆಂ.ಮೀ. ಆಳದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು

ಪ್ರತಿ ದಿನ ನೀರು ಹಾಕಬೇಕು. ಸುಮಾರು ೭-೧೦ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಸಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಸಸಿಗಳು ೨-೩ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ೨೦-೨೫ ಸೆಂ.ಮೀ. ಎತ್ತರಬೆಳೆದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೆಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಕಂಬಳಿಹುಳದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಶೇ. ೦.೦೨ ಮೆಲಾಥಿಯಾನ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪರಿಸಬೇಕು.

ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು : ಗಿಡ್ಡಜಾತಿಯ ನುಗ್ಗೆಯನ್ನು ೩-೨೫ ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರ ಜಾತಿಯ ನುಗ್ಗೆಯನ್ನು ೫.೦೦ ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ೦.೬ ಘನ ಮೀಟರ್ ಅಳತೆಯ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಗುಣಿಗಳಿಗೆ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಗುಣಿಗೆ ಒಂದು ಸಸಿಯನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಹಾಗೂ ೧೫ ಸೆಂ.ಮೀ. ವ್ಯಾಸದ ಟೊಂಗೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿಯೂ ಸಹ ನಾಟಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಬಲವಾದ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೨೫ ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಶಿಫಾರಿತ ೫೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಾರಜನಕ ಹಾಗೂ ೧೨೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ರಂಜಕ ಹಾಗೂ ೩೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಪೊಟ್ಯಾಷ್‌ನ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಹಾಗೂ ಉಳಿದರ್ಧ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ

ನುಗ್ಗೆ ಹೂಗಳು

ಕೊಡಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ : ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಇತರೆ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಟೊಮ್ಯಾಟೋ, ಬದನೆ, ತಿಂಗಳಹುರಳಿ, ಅವರೆ, ಬೆಂಡೆ, ಮೂಲಂಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ

ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಮಾವು, ಸಪೋಟ, ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನುಗ್ಗೆಯನ್ನು ಅಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.

ಸಸ್ಯಸಂರಕ್ಷಣೆ : ನುಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಕಂಬಳಿಹುಳ : ಪ್ರೌಢ ಕೀಟವು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಮರಿಹುಳುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಹಸಿರು ಭಾಗವನ್ನು ಕರೆದು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆದಂತಹ ಮರಿಹುಳುಗಳು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದಾಗ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬೋಳಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೀಟದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಮೊಟ್ಟೆಯ ಗುಂಪನ್ನು ಆರಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸುವುದು, ಮಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಇರುವ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಅಗೆದು ತೆಗೆಯುವುದು, ದೀಪದ ಬಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಪ್ರೌಢ ಪತಂಗಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸುವುದು. ಮರಿಹುಳುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೨ ಮಿ.ಲೀ ಕ್ಲಿನಾಲ್‌ಫಾಸ್ ಅಥವಾ ೦.೬ ಗ್ರಾಂ ಮಿಥೋಮಿಲ್ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಪತಂಗ : ದುಂಡಾಕಾರದ ಈ ಹುಳುಗಳು ಬೂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮೈಮೇಲೆ ಕುರುಚಲು ಕೂದಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯ ಪತಂಗಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳು

ಚುಂಗನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೨ ಮಿ. ಲೀ ಕ್ಲಿನಾಲ್‌ಫಾಸ್ ಅಥವಾ ೨ ಮಿ. ಲೀ. ಪ್ರೊಫಿನೋಫಾಸ್ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಮೊಗ್ಗು ಕೊರೆಯುವ ಹುಳು : ಹೂ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಅರಳುವ ಮುಂಚೆ ಮರಿಹುಳುಗಳು ಕೊರೆದು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಹೂಮೊಗ್ಗುಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೧ ಮಿ. ಲೀ. ಡಿಡಿವಿಪಿ ಅಥವಾ ೨ ಮಿ. ಲೀ. ಮಾಲಾಧಿಯಾನ್ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಹೇನು : ಇವು ಮೃದು ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪಾಗಿದ್ದು ರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಿಹಿಯಾದ ಅಂಟು ದ್ರವವನ್ನು ಸ್ರವಿಸುವುದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪನೆಯ ಬೂಪು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗಿಡದ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೨ ಗ್ರಾಂ ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ವರ್ಚಿಸೀಲಿಯಮ್ ಲೆಖಾನಿ ಅಥವಾ ೦.೫ ಮಿ. ಲೀ ಇಮಿಡಾಕ್ಲೋಪ್ರಿಡ್ ಅಥವಾ ೨ ಮಿ. ಲೀ. ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ನುಸಿ : ಇವು ಎಲೆಗಳಿಂದ ರಸ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳಿಂದ ರಸಹೀರುವುದರಿಂದ ಹೂವುಗಳು ಒಣಗಿ ಉದುರುತ್ತವೆ. ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೨.೫ ಮಿ.ಲೀ. ಡೈಕೋಫಾಲ್ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಬೇರು ಕೊಳೆಯುವ ರೋಗ : ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ರೋಗ ಪೀಡಿತ ಗಿಡದ ಬುಡ ಕೊಳೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹಾನಿಗೀಡಾದ ಗಿಡಗಳ ಸುತ್ತ ಮಣ್ಣು ಸಡಿಲಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ೨ ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೈಜಿಮ್ ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಸುರಿಯಬೇಕು.

ಬೂದುಸರೋಗ : ಈ ರೋಗವು ಮಳೆ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದು ಎಲೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉದುರುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಗದ ಹತೋಟಿಗೆ ೨೦ ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಗಂಧಕ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಕೋಜೆಬನ್ನು ೧೦ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ : ಗಿಡ್ಡ ತಳಿಗಳು ನೆಟ್ಟ ಲೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವು. ಆದರೆ ಎತ್ತರದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಬೇಕು. ಗಿಡ್ಡ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷದ ನಂತರ ೨೦೦-೨೫೦ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಎತ್ತರದ ತಳಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ೭೫ - ೧೦೦ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಒಂದು ಎಕರೆ ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಯಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ರೂ. ೭೫,೦೦೦/- ನಿವ್ವಳ ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರಾಟ ಮಂಡಳಿಯ ಜನಹಿತ ಯೋಜನೆಗಳು

ರೈತ ಸಂಜೀವನಿ ಯೋಜನೆ

- ಮಂಡಳಿಯಿಂದ 1996 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾದ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದ್ದು, ಇದರಡಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದಾಗ ರೈತನು ಸಾವಿಗೀಡಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ರೂ. 25,000 ರಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ, ಅವನ ನಿಕಟ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ, ಎ.ಪಿ.ಎಮ್.ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಜನಶ್ರೀ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ

- ಮಂಡಳಿಯಿಂದ 1996 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದ್ದು, ಇದರಡಿ ವಿವಿಧ ಎ.ಪಿ.ಎಮ್.ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಂದಾಜು 16,000 ಅಳತೆ ಮತ್ತು ತೂಕ ಮಾಡುವವರು, ಹಮಾಲರು, ಗಾಡಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರು ಈ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಇದೊಂದು ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2000 ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಮೊತ್ತವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತಲಾ ರೂ. 100 ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹಜ ಸಾವಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ರೂ. 20,000 ಮತ್ತು ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಗೀಡಾದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ರೂ. 50,000 ವನ್ನು ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಂಗವಿಕಲರಾದವರಿಗೂ ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.